

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Beantwoording Kamervragen van de leden Inge van Dijk en Palland (beiden CDA) over het bericht 'Vrijwilligers in de knel door regels fiscus voor vergoeding: "Gedwongen om te stoppen"' (ingezonden 3 januari 2023)

Datum

9 februari 2023

Notanummer

2023-0000027500

Bijlagen

1. Antwoorden Kamervragen Inge van Dijk en Palland
2. Antwoorden Kamervragen Kathmann

Aanleiding

Op 3 januari 2023 stelden de leden Inge van Dijk en Palland (beiden CDA) schriftelijke vragen aan u en de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen over het bericht 'Vrijwilligers in de knel door regels fiscus voor vergoeding: "Gedwongen om te stoppen"' (bijlage 1).

Op 30 december 2022 stelde het lid Kathmann (PvdA) vragen aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over bovengenoemd bericht. Gelet op de samenhang tussen beide sets vragen hebben wij de beantwoording van deze vragen door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ter informatie bijgevoegd aan deze nota (bijlage 2). Deze antwoorden zullen gelijktijdig met de antwoorden op de vragen van Inge van Dijk en Palland worden verzonden door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

19.02.23

Beslispunten

- Gaat u akkoord met bijgevoegde beantwoording (bijlage 1) mede namens de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen van de schriftelijke Kamervragen van Inge van Dijk en Palland? Zo ja, verzoeken wij u de aanbiedingsbrief te ondertekenen.
De antwoorden op de Kamervragen worden gelijktijdig ter goedkeuring voorgelegd aan de minister van Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen en de minister van Sociale Zaken Werkgelegenheid.
- Gaat u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota (omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt)?

Akkoord

Akkoord

Kernpunten

- De vrijwilligersregeling is bedoeld voor onverplicht en onbetaald werk voor organisaties met een maatschappelijk nut. De vrijwilligersregeling is niet bedoeld als een onbelaste aanvulling op het inkomen. In de maatschappij lijkt de gedachte dat de vergoeding een onbelaste aanvulling op het inkomen is, steeds meer terrein te winnen. Dit is nooit het doel van de regeling geweest.
- Het doel van de regeling is om de administratieve lasten van vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers te beperken door in de wet te voorzien in een ruimhartige forfaitaire kostenvergoedingsregeling op basis

Muc

waarvan er tot een bedrag van € 1.900 per jaar en € 190 per maand in elk geval sprake is van een kostenvergoeding en niet van loon.

- In de praktijk lijken de meeste problemen te bestaan bij gelijktijdige toepassing van zowel de forfaitaire regeling als het vergoeden van daadwerkelijke kosten. In die variant worden kosten feitelijk dubbel vergoed en is er derhalve sprake van belast loon voor zover de maxima van € 1.900 of € 190 worden overschreden.
- De wettelijke tekst van de vrijwilligersregeling is helder en gaat uit van het gezamenlijke bedrag van alle vergoedingen die een vrijwilliger ontvangt. Dit wordt echter in de maatschappij kennelijk niet zo ervaren. De oplossing van de geconstateerde problematiek zou gevonden moeten worden in een betere communicatie vanuit Belastingdienst, UWV, gemeenten, vrijwilligersorganisaties en belangenorganisaties. In de antwoorden geeft u aan aanpassing van de wettelijke regeling op dit moment ongewenst en onnodig te vinden.
- De vragen van het lid Kathmann zijn alleen gesteld aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en worden niet namens u verzonden. De vragen hebben betrekking op de uitwerking van vrijwilligersvergoedingen en de Participatiewet. Gelet op de samenhang tussen de beide sets Kamervragen en het voornemen om beide sets antwoorden gelijktijdig naar de Kamer te sturen, zijn de antwoorden van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op de vragen van het lid Kathmann ter informatie bijgevoegd. De lijn in de beantwoording van de vragen van lid Kathmann is dezelfde als hierboven aangegeven voor de vragen van Inge van Dijk en Palland. De antwoorden zijn op ambtelijk niveau afgestemd met het ministerie van Financiën.

Toelichting

- De Belastingdienst heeft ten aanzien van de vrijwilligersregeling gehandeld naar de tekst en geest van de regeling, namelijk een kostenvergoedingsregeling. De Belastingdienst informeert de betrokken organisaties en vrijwilligers hierover op de gebruikelijke manier.
- Kenmerkend voor vrijwilligerswerk is dat er geen loon wordt betaald. Voor zover er alleen kosten worden vergoed, is er geen sprake van loon. Om op een eenvoudige manier te kunnen vaststellen dat er geen sprake is van loon is in de wet een forfaitaire kostenvergoedingsregeling opgenomen; zolang er niet meer wordt betaald dan € 1.900 per jaar en € 190 per maand hoeven de kosten niet daadwerkelijk te worden aangetoond. Voor een vrijwilliger bestaat altijd de mogelijkheid om aannemelijk te maken dat zijn daadwerkelijke kosten die verband houden met het vrijwilligerswerk hoger zijn dan de genoemde maxima; bij een vergoeding van deze onderbouwde kosten is geen sprake van loon.
- Op deze manier wordt ook zoveel mogelijk voorkomen dat vrijwilligerswerk betaald werk verdringt.
- Vrijwilligerswerk is in principe onverplicht en onbetaald. Dit betekent dat arbeid die bij wijze van beroep wordt verricht niet kwalificeert voor de vrijwilligersregeling. Om de praktijk een bruikbaar handvat te bieden voor deze toetsing is een norm geïntroduceerd waaraan een eventueel uurtarief van vrijwilligers kan worden getoetst; als het uurtarief niet uitgaat boven € 5 is er geen sprake van bij wijze van beroep verrichte werkzaamheden. Het laten vervallen van het uurtarief is niet in het belang

van de praktijk, omdat daarmee iedere individuele situatie zou vragen om een toets van het beroepsmatig karakter van de vrijwilligerswerkzaamheden aan de hand van alle relevante feiten en omstandigheden, hetgeen zou leiden tot meer onduidelijkheid en discussies.

- De vrijwilligersregeling is een ruimhartige forfaitaire kostenvergoedingsregeling die leidt tot een vermindering van complexiteit en administratieve lasten voor vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers. Afschaffing van de normbedragen zou ertoe leiden dat alleen de werkelijk gemaakte kosten die verband houden met het vrijwilligerswerk onbelast vergoed kunnen worden, met bijbehorende bewijslast en administratieve last voor vrijwilliger en vrijwilligersorganisaties.
- De uitwerking voor de Participatiewet kan verschillen van die voor fiscaliteit en WW. De uitwerking voor de Participatiewet wordt toegelicht in de antwoorden opgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
- De voorlichting op het punt van de vrijwilligersregeling kan verbeterd worden. Hierin ligt een taak voor de Belastingdienst, UWV en gemeenten, en ook voor vrijwilligers- en belangenorganisaties zelf.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.